

Interpellatie van mevr. Van Offelen: Aanleg van een geboorte- en herinneringsbos voor de Ukkelaars.

Mevr. Van Offelen herinnert eraan dat de gemeenteraad dit jaar unaniem zijn goedkeuring heeft verleend aan het Natuurplan van Ukkel, waarvan de bepalingen onder andere de creatie van een geboortebos voorzien. Ze stelt de vergadering voor om een stap verder te gaan in deze symboliek en ook een herinneringsbos aan te leggen.

Ukkel heeft de intentie om jonge bomen aan te planten in een specifiek perceel voor geboortes, zoals in Sint-Genesius-Rode. Hierdoor kan elk kind zijn leven lang verbonden worden aan zijn/haar boom en de natuur. Dit initiatief moet aangemoedigd worden en mevr. Van Offelen vraagt waar het geboortebos zal komen en wat de modaliteit hiervan zullen zijn.

De gemeente zou in dezelfde zin ook een herinneringsbos kunnen voorzien voor de Ukkelaars. Er bestaan al dergelijke bossen in Europa (Verenigd Koninkrijk, Zwitserland, Nederland, Frankrijk, Luxemburg en Duitsland), in de Verenigde Staten, Canada, Israël en zelfs in Zuid-Korea. Een stichting in Wallonië heeft een dergelijk bos aangelegd in Fleurus maar in het Brusselse Gewest is er nog geen enkel initiatief genomen. Het principe van het herinneringsbos is gebaseerd op het idee om een boom te wijden aan een overledene om hem/haar te herinneren. Er wordt een nieuwe boom gepland of een bestaande boom uitgekozen die bestemd is voor één persoon of meerdere leden van dezelfde familie. Het verlies van een naaste is altijd pijnlijk. Een boom planten na een overlijden van een ouder of een kind kan de nagedachtenis vereeuwigen op een rustige en serene plek, waar men vredig kan wandelen met de familie, op een bankje naar de natuur, de vogels, de bladeren kan luisteren, ...

In elke religie, filosofie, mythologie en cultuur is de boom belangrijk. De boom staat symbool voor het leven dat steeds evolueert. De jaarcyclus staat symbool voor het leven, de dood en de wedergeboorte. De verschillende religies, filosofieën en culturen zijn op die manier verenigd op één plek. De aankoop en de aanplanting zullen ten laste van de families zijn. De geschikte bomen zullen uitgekozen worden in overleg met de bevoegde diensten van de gemeente. Zoals in Fleurus kan de gemeente op de site initiatieven rond milieu en kunst uitwerken.

Indien de overledene dit heeft aangevraagd, of op verzoek van de familie, kunnen de assen vlakbij de boom uitgestrooid worden of in een bioafbreekbare urne gestopt worden aan de voet van de boom, in plaats van uitstrooiing op het perk van een begraafplaats of een crematorium. Elke boom kan gepersonaliseerd worden met een herinneringsplaatje dat de naam van de overledene vermeldt. Het perceel voor het herinneringsbos zou gelegen moeten zijn in één van de mooiste parken of natuurlijke sites van Ukkel. De gemeente beschikt over veel prachtige groene ruimtes die erg geschikt zijn hiervoor.

Ukkel zou de eerste Brusselse gemeente kunnen zijn die families de mogelijkheid biedt om een boom te planten op een plaats voor alle culturen en overtuigingen, niet enkel voor geboortes maar ook ter nagedachtenis van overledenen. Voor mevr. Van Offelen is dit project heel dierbaar en ze zou erg verheugd zijn om hieraan te kunnen bijdragen, in samenwerking met het college.

Schepen Cools antwoordt dat er tijdens de discussies rond het natuurplan inderdaad werd gesproken over een geboortebos maar niet over een herinneringsbos. Over de aanleg van een geboortebos werd reeds nagedacht en de haalbaarheid hiervan wordt momenteel beoordeeld. De aanleg van een herinneringsbos werd nog niet bestudeerd. Deze aanleg moet grondig onderzocht worden, meer bepaald op basis van de voorstellen van mevr. Van Offelen en de documentatie die ze beloofd heeft over te maken.

In verband met het geboortebos werden er reeds contacten gelegd met Leefmilieu Brussel omdat de aanleg enkel overwogen wordt in het Zoniënwoud, wegens de lage jaarlijkse aanplantingsgraad in de gemeentelijke

parken en groene ruimtes. De oppervlakte van de percelen voor jaarlijkse aanplanting is onvoldoende om een geboorte- en herinneringsbos te creëren op één enkele plaats. Er zouden 2 afzonderlijke bossen moeten komen die elk volgens de eigen noden beheerd moeten worden. De percelen die Leefmilieu Brussel bestemt voor heraanplanting, liggen allemaal op verschillende sites in het Zoniënwoud. Dit zou kunnen resulteren in niet één enkel bos maar meerdere. In het najaar zijn aanplantingen gepland en Leefmilieu Brussel wenst in september opnieuw met de gemeente te spreken over dit dossier. Indien Leefmilieu Brussel bereid zou zijn mee te werken, zal het welslagen afhangen van het aantal personen dat eraan deelneemt. Het spreekt voor zich dat niet iedereen van de 896 geboortes vorig jaar aan dit project zal deelnemen.

Schepen Cools vindt het idee van een herinneringsbos erg interessant en keurt de suggestie van mevr. Van Offelen goed om ter plaats in Fleurus te gaan kijken hoe dit bos beheerd wordt. Er moet bepaald worden of het volume aan aanplantingen gecombineerd kan worden met de aanleg van het geboortebos. Ook complexere zaken, zoals het wettelijke kader en op boskundig vlak, moeten nagekeken worden. De in het bos geplande bomen worden afgeschermd met een omhulsel en in de grond gaan er enkel wortels zonder andere middelen. Dit volgt de wil om het wortelnetwerk van de bestaande bomen te beschermen en beschermde sites niet te wijzigen.

De dialoog met Leefmilieu Brussel is noodzakelijk om te beoordelen of dit project geconcretiseerd kan worden, dan wel of er andere geschikte plaatsen op het gemeentelijke grondgebied gekozen moeten worden die nog niet overwogen werden. Aangezien er 904 overlijdens waren in 2015, zou het misschien mogelijk zijn om plaatjes voor meerdere overledenen te groeperen. Dit project moet verder bestudeerd worden maar het zal moeilijk zijn om de 2 projecten samen uit te voeren. Het college is echter een grote voorstander van het voorstel van mevr. Van Offelen, wegens de symbolische en gevoelige aard ervan, zowel voor het geboortebos als het herinneringsbos. De schepen van Groene Ruimtes heeft dit ook al aangehaald binnen het college en zal binnen enkele maanden, tijdens een latere zitting van de gemeenteraad, een project voorstellen van dezelfde aard, met "herinneringsbanken".

Schepen Cools zal erover waken dat de betrokken ambtenaren in direct contact zullen staan met mevr. Van Offelen die, omwille van haar kennis ter zake, de gepaste persoon is om deze ambtenaren te informeren over alle aspecten in dit domein, zodat de haalbaarheidsstudie uitgevoerd kan worden en dit project op middellange of lange termijn uitgewerkt kan worden.

De h. Hublet geeft aan dat CDH de wens van mevr. Van Offelen deelt om een geboorte- en herinneringsbos aan te leggen. Het leven begint met de geboorte en eindigt bij de dood, het laatste moment. In dit opzicht is het logisch om het geboortebos te verbinden aan het herinneringsbos. Zoals mevr. Van Offelen reeds heeft gezegd, staat de boom voor evolutie en kan de boom de herinnering van onze overledenen ver-eeuwigen.

Mevr. Van Offelen is niet tegen het idee van banken maar dit is niet hetzelfde symbool. Een bank is dood hout en een boom is leven. Het zijn twee ideeën die samen uitgewerkt zouden kunnen worden.